

CYBERNETYKA

CYBERNETYKA (od słowa greckiego, oznaczającego: sternik, kierownik) – reakcyjna pseudonauka, stworzona w USA po II wojnie światowej i szeroko propagowana również w innych krajach kapitalistycznych; postać współczesnego mechanicyzmu. Zwolennicy cybernetyce określają ją jako uniwersalną naukę o więzi i komunikacji w technice, o organizmach żywych i o życiu społecznym, o „powszechnej organizacji” i o kierowaniu wszystkimi procesami w przyrodzie i społeczeństwie. Cybernetyka utożsamia więc prawidłowości i związki mechaniczne, biologiczne i społeczne. Jak każda teoria mechanistyczna, cybernetyka neguje jakościową swoistość prawidłowości rozmaitych form istnienia i rozwoju materii; sprowadza ona wszystkie prawidłowości do mechanicznych.

Cybernetyka powstała na gruncie współczesnego rozwoju elektroniki, zwłaszcza zaś techniki budowania najnowszych maszyn do liczenia, na gruncie automatyki i telemekhaniki. Od dawnego mechanicyzmu XVII – XVIII w. różni ją to, że zjawiska psychofizjologiczne i społeczne rozpatruje jako analogiczne nie do procesów zachodzących w najprostszych mechanizmach, ale jako analogiczne do procesów zachodzących w aparatach i przyrządach elektronowych. Utożsamia ona pracę mózgu z pracą maszyny do liczenia, a życie społeczne – z systemem elektrokomunikacji i radiokomunikacji. Cybernetyka jest w istocie skierowana przeciwko dialektyce materialistycznej, przeciwko współczesnej fizjologii naukowej ugruntowanej przez I.P. Pawłowa (patrz) i marksistowskiemu, naukowemu pojmowaniu praw życia społecznego. Ta mechanistyczna, metafizyczna pseudonauka daje się doskonale kojarzyć z idealizmem w filozofii, psychologii, socjologii.

W cybernetyce ujawnia się w sposób jaskrawy jeden z podstawowych rysów światopoglądu burżuazyjnego – jego antyhumanitaryzm, dążenie do przekształcenia robotnika w dodatek do maszyny, narzędzie produkcji i wojny. Zarazem dla cybernetyki charakterystyczne jest to, że jest ona wyrazem imperialistycznej utopii, marzenia o tym, żeby można było zarówno w produkcji, jak i na wojnie zastąpić żywego, myślącego, walczącego o swe interesy człowieka – maszyną. Podżegacze do nowej wojny światowej wykorzystują cybernetykę do swych brudnych celów. W krajach imperializmu pod pozorem propagowania cybernetyki wciąga się uczonych rozlicznych specjalności do opracowywania nowych metod masowej zagłady – do prac nad bronią elektronową, telemekhaniczną, automatyczną. Konstruowanie i produkowanie tych broni stanowi dziś ważną gałąź przemysłu wojennego krajów kapitalistycznych. Cybernetyka jest więc nie tylko ideologiczną bronią reakcji imperialistycznej, ale i środkiem realizacji jej agresywnych planów wojennych. [str. 76]

PATRIOTYZM – miłość ojczyzny, „jedno z najgłębszych utrwalaonych dzięki istnieniu w ciągu wieków i tysiącleci odosobnionych ojczyzn” (**Lenin, t.28, str. 184**). Źródłem patriotyzmu jest nie tajemniczy „duch narodowy” czy „dusza rasy”, jak twierdzą socjologowie burżuazyjni, lecz określone warunki społeczno-ekonomiczne. Patriotyzm jest zjawiskiem historycznym i w różnych epokach ma odmienną treść. [str. 489]

PATRIOTYZM RADZIECKI (SOCJALISTYCZNY) – patriotyzm nowego, wyższego typu, który zrodził się w rezultacie zwycięstwa Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej, na gruncie zwycięstwa ustroju socjalistycznego, likwidacji wyzysku człowieka przez człowieka i zniesienia ucisku narodowego. Patriotyzm radziecki jest jedną z potężnych sił napędowych społeczeństwa radzieckiego, powstałych na gruncie wspólnoty interesów i przyjaznej współpracy robotników, chłopów i inteligencji.

Patriotyzm radziecki opiera się na bezgranicznym oddaniu i wierności klasie robotniczej, chłopstwa kołchozowego, inteligencji, wszystkich narodów i ludów ZSRR swojej socjalistycznej ojczyźnie, na braterskiej przyjaźni mas pracujących wszystkich narodów naszego kraju. „Patriotyzm radziecki harmonijnie kojarzy tradycje narodów i wspólne interesy życiowe wszystkich ludzi pracy Związku Radzieckiego. Patriotyzm radziecki nie dzieli, lecz przeciwnie, zespala wszystkie narody i narodowości naszego kraju w jedną bratnią rodzinę” (Stalin, „O Wielkiej Wojnie Narodowej Związku Radzieckiego” str. 164).[str. 491]

Wg – Krótki słownik filozoficzny, red. M. Rozentel i P. Judin – przekład z IV wyd. ros. poprawionego i uzupełnionego (1954) – Książka i Wiedza, Warszawa 1955